

دستیار رئیس جمهور در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

زنان لایحه عفاف و حجاب را بررسی کنند

عاطفه جعفری
خبرنگار گروه فرهنگ

کنید ممکن است با معاونت حقوقی در تعارض قرار گیرد و به متن حکم نگاه می‌کنید با برخی جاها ممکن است تداخل داشته باشد مثلا با ماموریت‌های وزارت امور خارجه. مثلا نگاه کنید وقتی که آقای رئیس‌جمهور در مورد دفاع از حقوق ملت ایران در مجامع داخلی و بین‌المللی حقوق‌بشری صحبت می‌کند، اینجا دقیقا همان‌جایی است که هم وزارت امور خارجه و هم معاونت حقوقی در این پارادایم قرار می‌گیرند. ولی قیدی که آقای رئیس‌جمهور به‌عنوان حقوق‌بشری بیان می‌کند، همان‌جا وجه تمایز با معاونت حقوقی است و چون در بحث دفاع استفاده می‌شود، هم می‌تواند با نقش ایجابی ورود داشته باشد و هم می‌تواند هم‌افزایی و هم‌تکاملی با وزارت امور خارجه باشد. یعنی به عبارتی ما مشترکا در خارج از مرزها بتوانیم از حقوق ملت ایران در مباحث حقوق‌بشری دفاع کنیم. مثلا در بحث سردشت که تاکنون به‌طور جدی و واقعی هیچ اقدامی در مجامع حقوق‌بشری برای این واقعه اتفاق نیفتاده است، ما در سفر یک‌روزه که به سردشت داشتیم، هدف‌گذاری مان پیگیری ۱۰۰ پرونده از طریق سازوکارهای حقوق‌بشری بود. سازوکارهای حقوق‌بشری از جمله بحث گزارشگران موضوعی حقوق‌بشری. ۴۵ گزارشگر موضوعی حقوق‌بشری که می‌توانیم تناسب و تطابق موضوعی بین آن حوزه و موضوع گزارشگر موضوعی پیدا کنیم و قضایای شهر شیمیایی شده سردشت را داشته باشیم.

مثلا در ماموریت‌های بند پ، پیگیری حقوق‌مادی و معنوی زنان قید شده است که از مواردی است که آقای رئیس‌جمهور از بنده خواسته است. البته با معاونت زنان و خانواده ریاست‌جمهوری احتمالا تداخل دارد و این اولین چیزی است که به ذهن شما متبادر می‌شود. حتما می‌پرسید با توجه به اینکه معاونتی با این عنوان داریم چرا آقای رئیس‌جمهور این را ماموریت را داده‌اند؟ چون جنس این کار، جنس پیگیری است. یعنی هر جایی که تضییع حقی در حوزه حقوق‌مادی و معنوی زنان (زن به ما هو زن، یعنی زن مجرد تا متأهل، مادر، کارمند، خانه‌دار و سرپرست‌خانوار) وجود داشته باشد، این حق پیگیری می‌شود. این پیگیری وارد بعد نظارت می‌شود از جمله نظارت نهاد‌های متولی که موضوع حقوق‌زنان به آنها ارتباط دارد. آنها یک رابطه و وظیفه‌ای درخصوص حقوق‌مادی و معنوی زنان دارند، نوعی کار نظارتی و پیگیری است. گاهی ممکن است ایجابی در آن باشد مثلا احساس کنیم یک خلأ قانونی باعث شود که حقوق‌زنان تضییع شود؛ آنجاست که ما می‌توانیم پیشنهاد دهیم. البته باز هم تاکید می‌کنم که من دستیار رئیس‌جمهور هستم، نه وزیر و نه معاون. من دستیار رئیس‌جمهور هستم و وظیفه دارم دستان آقای رئیس‌جمهور را از محتوا پر کنم.

کار من این است که مسائل مختلف را در حوزه کاری خودم رصد کنم و به رئیس‌جمهور پیشنهاد دهم که چطور می‌توان این موضوع را حل و فصل کرد. مثلا ما احساس می‌کنیم، مساله‌ای که ایجاد شده به دلیل نبود قانون است. پیشنهاد می‌کنیم که دولت می‌تواند یک لایحه در دفاع از حقوق‌زنان تقدیم مجلس کند یا اینکه درمورد حریم خصوصی و موضوعات اجتماعی در حوزه زنان و مواردی که در حوزه حقوق‌بشر است در قانون بیاید. اساسا آقای رئیس‌جمهور در این حکم درگاه‌هایی را برای سطح تعامل حاکمیت با مردم باز کرده است. قبلا هم این موارد بوده است، ولی به‌طور واقعی و عملیاتی دیده نمی‌شد. این جایگاه تاسیسی برای اولین بار است. به‌نوعی اراده جدی رئیس‌جمهور بنا بر سوگندی که خورده مبنی بر اجرای قانون اساسی، بیشتر ناظر به فصل سوم قانون اساسی و حقوق ملت این ماموریت به من داده شد.

یک نکته مهم بحث حقوق زنان است. در حرف‌های رهبری این نکته را زیاد شنیدیم که از ظلم شدن به زنان صحبت می‌کنند. در این حوزه چه کاری را انجام دادید. با توجه به اینکه خود شما مسئولیت اجرایی ندارید، چه اقداماتی را با معاونت‌ها یا وزارتخانه‌هایی که مرتبط با این موضوع هستند انجام دادید؟

حضرت آقا شاید اولین بار تابوشکنی کردند و خشونت علیه زن را به‌عنوان ظلم تعبیر کردند که شاید بالاترین و غلیظ‌ترین تعبیر قرآنی ظلم است. یعنی کسی شایسته تا قبل از اینکه حضرت آقا این فرمایش را داشته باشند، در جامعه متدینان و ولایت‌مدار مساله‌ای به نام خشونت علیه زن در خانواده‌ها قبول نداشت و به رسمیت نمی‌شناخت و چه بسا اگر کسی می‌خواست با این نگاه و ادبیات صحبت کند، متهم می‌شد. ولی حضرت آقا در دهه ۹۰ این بحث را مطرح کردند. آخرین بار در ۱۴ دی ماه ۱۴۰۱ به مناسبت تولد حضرت زهرا(س) در دیدار جمعی از بانوان فرمودند زن به واسطه اینکه ضعیف‌تر است و مرد به واسطه اینکه بازاوان قوی‌تری دارد ممکن است به زن ظلم شود و خشونت در خانه را مورد تاکید قرار دادند و به بحث تقنین اشاره کردند.

این واقعیت موجود جامعه که مقام‌معمول‌رهبری به رسمیت شناختند و فرمودند اگر کم باشد خوب و زیننده نیست، را باید مورد توجه قرار داد و معتقدم حوزه قوانین باید تغییر کند. در بحث برنامه هفتم توسعه، نظراتی داشتیم که در این راستا است و پیشنهادهای ما را تقدیم مجلس کردیم. مستحضر هستید که ۱۶ اسفندماه حکم من خورده است و بعد به تعطیلات فروردین ماه خورد؛ عملا یک ماه از بین رفت و بعد ماه رمضان و تعطیلات بود تا مستقر شویم زمان برد ولی در همین مدت ما مداخلاتی

در برنامه هفتم توسعه داشتیم و پیشنهادهایی که داشتیم هم در موضوعاتی همچون حق عائله‌مندی به آقای رئیس‌جمهور بود. با توجه به اینکه تعریف خانواده متفاوت شده، معتقدیم زن هم باید از این حق بهره‌مند شود و حتی پیشنهاد ما بالاتر بود با توجه به جامعه دختران مجرد که بعضا پدر و مادر پیر با آنها زندگی می‌کند، حق عائله‌مندی شامل همه دختران مجرد شود یا در بحث لایحه امنیت هم ما نظر داشتیم و نظرات خود را بارها به مجلس اعلام کردیم. پیگیری‌هایی از جنس پیگیری و نظارت داشتیم در جاهایی که احساس کردیم در حوزه زنان ظلمی اتفاق می‌افتد، پیگیری کردیم و خدمت آقای رئیس‌جمهور در قالب نامه و چه در جلسات بیان کردیم و این موضوع را پیگیر بودیم.

در اتفاقات سال گذشته، بخش مهمی از مسائل متوجه جامعه زنان بود. بخشی از جامعه زنان در مسیری قرار گرفتند و آسیب دیدند. این زن‌ها که عمدتا نوجوان و جوان بودند هم لزوما متصل به یک جریان سیاسی یا معاند نبودند. در مجموع برای رفع مسائلی که این زنان گرفتار شدند، چه اقداماتی انجام دادید؟

جنس کار من همین است. بحث حقوق‌آزادی‌های اجتماعی. قبول دارم تعداد زیادی از این افراد فریب خوردند. در آن عفوی که مقام‌معمول‌رهبری دادند تقریبا می‌توان گفت همه افرادی که مدنظر شماست را شامل شد. بنا به جایگاهی که دارم تلاش‌هایی در این زمینه کردم. آخرین مورد هم همین موضوع دو خبرنگار خانم بود. تلاش کردم در دادگاه آنها حضور داشته باشم. مستحضر هستید قوه قضائیه قوه مستقلی است اما من با رئیس کل دادگستری استان تهران، آقای القاصی مهر صحبت کردم، خواستم با آقای صلواتی هم صحبت کنم که موفق نشدم. اما چون دادگاه غیرعلنی بود، قدری کار سخت‌تر شد. با توجه به اینکه من از قوه دیگری بودم، تمایل داشتم در این دادگاه شرکت کنم که میسر نشد. البته این را هم بگویم که بعد از قرار گرفتن من در این سمت، بیشتر افراد به دلیل عفوی معیاری رهبری آزاد شدند و این آزادی هم جنسیت‌ناپذیر بود، یعنی شامل زن و مرد شد.

من عضو کمیته ناآرامی‌ها هم هستم، آقای رئیس‌جمهوری برای بررسی ناآرامی‌ها یک ماموریتی دادند که کمیته ویژه بررسی ناآرامی‌ها شکل بگیرد. ۵ عضو در این کمیته وجود دارند، بنده و دکتر مظفر عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام که رئیس کمیته بررسی ناآرامی‌ها هست، دکتر الهیان رئیس کمیته حقوق‌بشر مجلس شورای اسلامی، آقای قریب‌آبادی دبیر ستاد حقوق‌بشر و آقای دکتر صفادوست رئیس قانون وکلای مرکز، اعضای این کمیته هستند. آنجا وظیفه دارم و باید اینها

را بررسی کنیم. در حال بررسی هستیم که مکانیسم داخلی برای بررسی همه جوانب قضایا انجام بگیرد و اگر ظلمی مطابق متن صریح آقای رئیس‌جمهور واقع شده باشد، وظیفه داریم بدان بپردازیم که در اینجا هم جنسیت زده نیست اما قاعدتا زنان و کودکانی اگر مورد ظلم واقع شده باشند، حتما در اولویت هستند. مبنای آنها آموزه‌های دینی ما نیست و در حوزه بین‌المللی هم مد نظر است.

از نتایج این کمیته صحبت می‌کنید؟

آنچه در کمیته مصوب شد این است که وقتی در مرحله تحقیقات قرار دارد، هیچ پرونده‌ای رسانه‌ای نشود. یکی از آفت‌های جدی کشور ما در پرونده‌های اینچنینی که خسارت زیادی برای اصحاب دعوا دارد این است که وقتی پرونده‌ای رسانه‌ای می‌شود وجهه حقوقی آن کم‌رنگ می‌شود و وقتی وجهه سیاسی به خود می‌گیرد اتفاقا کار را سخت‌تر می‌کند. در این بحث هم البته باید شفاف بود و هر آنچه کمیته انجام می‌دهد، به اطلاع مردم رسانه‌ای شود. دلخوری‌هایی وجود دارد، بدبینی‌هایی ایجاد شده و برخی بدرفتاری‌ها و کج‌کارکردها قابل انکار نیست. اینها وجود داشته و هیچ فرد عاقلی منکر آن نیست و این مردم را ناراحت کرده است و ما وظیفه داریم نتایج را در اختیار مردم قرار دهیم ولی آنچه در کمیته تصمیم گرفته شده، این است که سخنگوی کمیته صحبت کند و سایت هم احتمالاتا از اوایل هفته آینده به راه می‌افتد، سازوکارها مشخص شده، مکانیسم تعیین شده و مشخص شده که چه مدلی کار خواهیم کرد. حتما از طریق سایت اولین اخبار و اطلاعات کار کمیته به استحضار مردم رسانه‌ای می‌شود.

بزرگ‌ترین چالشی که در این چند ماه داشتید چه بوده است؟

چالش زیاد داریم. چون حوزه‌ای که آقای رئیس‌جمهور به من ماموریت داده است یک حوزه بسیار پرچالش است. بنده با دو جناح سیاسی چالش دارم. برخی به شدت این حوزه را یک حوزه امنیتی می‌دانند، مثلا حریم خصوصی، آزادی بیان، حق بریایی اجتماعات و حتی پیگیری حقوق‌مادی و معنوی زنان! یک توییت می‌زنم دوستان انقلابی نما می‌گویند شما چه کسی هستید که بخواهید از آزادی بیان حرف بزنید. جالب است که من اصل ۲۴ و ۲۵ قانون اساسی را توییت می‌کنم این را جواب می‌گیرم و این نشان می‌دهد این مفاهیم مترقی قانون اساسی خیلی در غربت به سر می‌برد. هم‌زمان به شدت می‌زنند که این نفوذی است، این عنصر صهیونیستی است، دوستانی که خود را غیرتمند به انقلاب و ارزش‌ها می‌دانند نگاه دارند، نسبت به زمانی که تعداد کارااکثر بیشتر باشد، کار سخت‌تری است.

چارسو

فصل ایران «سلمان فارسی» شروع می‌شود

سریال «سلمان فارسی» به کارگردانی داود میرباقری این روزها در حال آماده‌سازی لوکیشن‌های مربوط به فصل ایران است. البته برخی از کانال‌های مجازی هر روز نامی از بازیگران این فصل می‌برند که هیچ کدام‌شان مورد تایید سازندگان نبوده است. روزی از فهرست بازیگران مختارنامه نام برده می‌شود که البته انوش معظمی رسما در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم تاکید کرد که نقش متفاوتی را در فصل ایران «سلمان فارسی» خواهد داشت. همچنین مشخص شده فارغ از علیرضا شجاع نوری بازیگر نقش سلمان، برخی از بازیگران مثل فرهاد اصلانی و محمدرضا هدایتی و چندی دیگر حتی تورج نصر قرار است در این فصل هنرنمایی کنند. به گزارش تسنیم، پیگیری‌ها از شهرک غزالی نشان می‌دهد که قرار است در روزهای آتی با تکمیل شدن لوکیشن‌های ایران باستان

فیلمبرداری این فصل مهم آغاز شود. این خبر را چندی پیش مهدی میرچی، مدیر شهرک سینمایی غزالی داده بود که کاروانسرای مرمر که بخشی از شهر تیسفون را شامل می‌شود، لوکیشنی ویژه در شهرک غزالی است که توسط سازندگان «سلمان فارسی» ساخته شده و طی روزهای آینده فیلمبرداری این سریال در این لوکیشن از سر گرفته می‌شود. او همچنین به این نکته اشاره کرده بود که لوکیشن کاروانسرای مرمر با استانداردهای روز ساخته شده و یکی از لوکیشن‌های ماندگار خواهد بود. به نظر می‌رسد میرباقری همچون فصل گذشته از بازیگران خارجی و استعداد‌های جوانی نام هم بهره‌برد. اما هنوز هیچ کدام از بازیگرانی که در فضای مجازی گمانه‌زنی می‌شوند از سوی سازندگان مورد تایید قرار نگرفته است.

«میان صخره‌ها» فیلمی شبیه «۱۲۷ ساعت»

این روزها فیلم سینمایی «میان صخره‌ها» به کارگردانی مختار عبداللهی و تهیه‌کنندگی محمد احمدی در سینماهای سراسر کشور درحال اکران است. کارگردان فیلم میان صخره‌ها معتقد است که فیلمش نقاط پرهیجان زیادی دارد که مخاطب را تا پایان فیلم نگه می‌دارد. او در گفت‌وگو با ایسنا گفته است: «شاید برخی فیلم‌ها بر ناخودآگاه فیلمساز تاثیر بگذارد. البته «بچه‌های آسمان» اصلا تاثیر نداشت و فاصله فیلم‌ها زیاد است اما ممکن است فیلمی مثل «۱۲۷ ساعت» در ناخودآگاه من باقی مانده باشد. با این حال می‌توان گفت شکل‌گیری این نوع قصه و فیلم‌های سینمایی در همین راستا است. من به فیلم‌هایی که تک یا دو پرسوناژ هستند، قبل از ۱۲۷ ساعت هم علاقه خاصی